I

- Eenheid Den Haag
- Veiligheid Integriteit en Klachten

RAPPORT

Nummer: 2015-038
Onderwerp: Rapport van relaas

Ik, , brigadier van politie, dienstdoende bij Staf, Afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten, Cluster Integriteit van de Eenheid Amsterdam, rapporteer het volgende:

Aanleiding tot instellen van onderzoek
Op dinsdag 21 april 2015 berichtte het RTL 4 nieuws over een lezing van professor Maat. Professor Maat is een door het Landelijk Team Forensische Opsporing ingehuurde forensisch expert die heeft meegewerkt aan de identificatie van de slachtoffers van de vliegramp van de MH17 in Oekraïne.

Op donderdag 09 april 2015 heeft professor Maat in Maastricht een lezing gegeven over het identificatieproces van de slachtoffers van de vliegramp MH17. In deze presentatie zou onder andere beeldmateriaal van stoffelijke resten zijn gebruikt van slachtoffers van deze vlucht. Dit heeft tot veel publieke commotie geleid van onder andere de nabestaanden van de vliegramp. Op donderdag 23 april 2015 werd op last van de minister van Veiligheid en Justitie de samenwerking met professor Maat beëindigd.

Onderzoeksopdracht oriënterend onderzoek
Op zondag 03 mei 2015 werd teamchef VIK van de eenheid Den Haag, door t, de algemeen commandant van de Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden MH17 (SGBO MH17), verzocht om een oriënterend onderzoek te verrichten naar de feiten die hebben geleid tot het incident.

Hierbij werd specifiek verzocht om onderzoek te doen naar de mogelijke betrokkenheid van de politie in de toedracht en het verloop van het incident. Hierbij werden de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Zijn er afspraken bekend over het in- en/of extern gebruik van beeld- en ander materiaal dat wordt gebruikt bij het identificatieonderzoek of dat ten gevolge van het onderzoek beschikbaar is, en waaruit blijkt dat;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, dat betrokkene een presentatie zou geven;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, wat de inhoud van de presentatie was;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, wat de doelgroep van de presentatie was en wanneer deze zou worden gegeven;
- Heeft de politie, en zo ja op welk niveau, toestemming verleend aan betrokkene om een presentatie, in de vorm waarop deze is aangeboden te verzorgen.

Voor de details verwijs ik naar de afzonderlijk opgemaakte onderzoeksopdracht welke bij dit rapport van relaas zal worden gevoegd.

II

Onderzoek open bronnen
Op maandag 04 mei 2015 werd er door het team OSINT (Open Source Intelligence) een zoekslag verricht ten behoeve van het onderzoek naar professor Maat. Op maandag 11 mei 2015 werd er een aanvullende zoekslag gedaan. Dit leverde de volgende resultaten:

- Een facebook bericht van waarin werd uitgenodigd voor een lezing 'forensische geneeskunde, het lichaam als bewijs' van professor Maat op 10 maart 2015 in Maastricht. Maat zou komen spreken *"over de identificatie van de stoffelijke resten ten gevolge van de MH17ramp, waar hij aan meegewerkt heeft"*, aldus het bericht.

- Een facebook bericht van MSV Santé waarin werd uitgenodigd voor een lezing over identificatie MH17 slachtoffers op 9 april 2015 in Maastricht. Hierbij werd verwezen naar de voorgaande lezing. http://www.facebook.com/MSVSante/posts/1572778176331239
Een aanvullende posting van MSV Sante dd 27 maart 2015 waarin gesteld wordt: *"Deze activiteit is ook voor studenten van andere studies; aarzel dus niet om vrienden uit te nodigen die dit ook interessant vinden!"*
Bron: http://www.geenstijl.nl/archives/images/mh17maatmaastrichtfbpopup.html

- Een korte achtergrond van professort G. Maat zoals deze op het website van het Leids Universitair Medische Centrum stond.

- Een blog van een studente , geplaatst op http://www.acupofmedicine.nl/column/de-identificatie-van-mh17/ . is bij een eerdere lezing van professor Maat, op 10 maart 2015 in Maastricht, geweest. Zij geeft een overzicht van zijn lezing en haar persoonlijk impressie hiervan.

- Publicaties van het RTL 4 nieuws,
  - 22 april 2015, *"dit is tijdens de lezing over MH17 verteld"*, via http://www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/dit-tijdens-de-lezing-over-mh17-verteld
  - 22 april 2015, *"Hoe heeft RTL Nieuws opnamen kunnen maken van de MH17-lezing?"*, via http://www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/hoe-heeft-rtl-nieuws-opnamen-kunnen-maken-van-de-mh17-lezing
  - 22 april 2015 *"Foto's en geheime informatie MH17 ramp naar buiten in lezing"*, via http://www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/fotos-en-geheime-informatie-mh17-ramp-naar-buiten-lezing
  - 6 mei 2015 "Ik vroeg me zelf af: moet je nou per se recent materiaal gebruiken, en moest dat nou per se van de MH17-slachtoffers?" via http://www. rtlnieuws. nl/nieuws/binnenland/verklaring-professor-maat-over-mh 17-lezing

- 23 april 2015 "*LTFO-baas betreurt MH17-uitspraken professor*", via https//:www. politie. nl/nieuws/201 5/april/22/00-ltfo-baas-betreurt-mh 17-uitspraken-professor.html

- Diverse publicaties in de media van onder andere het Parool dd 23 april 2015 en 24 april 2015.

Voor de details verwijs ik naar het afzonderlijk opgemaakte rapport Osint verstrekking welke bij dit rapport van relaas zal worden gevoegd.

III

GETUIGEN

Interview getuige Maat

Interview getuige

Interview getuige

Interview getuigen

IV

2e interview getuige Maat

Interview getuige

Interview getuige

RAPPORTAGES

Rapport

Rapport presentaties

Rapport lezing MSV Santé en de aanwezigheid van journalisten

V

Rapport onderzoek

Rapport verstrekking Maat

Rapport SD kaartjes

ONDERZOEKSVRAGEN

Hieronder volgende de bevindingen naar aanleiding van de onderzoeksvragen.

- Zijn er afspraken bekend over het in- en/of extern gebruik van beeld- en ander materiaal dat wordt gebruikt bij het identificatieonderzoek of dat ten gevolge van het onderzoek beschikbaar is, en waaruit blijkt dat;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, dat betrokkene een presentatie zou geven;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, wat de inhoud van de presentatie was;
- Was het bij de politie bekend, en zo ja op welk niveau, wat de doelgroep van de presentatie was en wanneer deze zou worden gegeven;
- Heeft de politie, en zo ja op welk niveau, toestemming verleend aan betrokkene om een presentatie, in de vorm waarop deze is aangeboden te verzorgen.

Presentaties
Uit onderzoek is gebleken dat er diverse presentaties zijn. De presentaties hebben allemaal betrekking op het onderzoek rondom MH17. Hoeveel presentaties dit zijn en voor welke doelgroep is niet bekend.

De volgende presentaties zijn ter sprake gekomen binnen dit oriënterende onderzoek en worden bij dit rapport van relaas gevoegd.

- Presentatie van professor Maat betreffende MH17 identificatie
- Presentatie van professor Maat betreffende Tripoli
- Presentatie var
- Presentatie betreffende MH17
- Presentatie intranet politie
- Presentaties van

BEVINDINGEN MBT ONDERZOEKSVRAGEN

Afspraken, contracten arbeidsrelatie en/of geheimhoudingsverklaringen

Uit gesprekken met zowel professor Maat, en is gebleken dat er door de jaren heen geen enkel contract was tussen professor Maat en het RIT en later het LTFO ten aanzien van een formele arbeidsrelatie en/of geheimhouding van de informatie die door een onderzoek aan professor Maat zijn toegekomen. Dit gold ook voor het identificatieonderzoek betreffende MH17. bevestigde dat er geen enkel contract was. Er bestonden dus geen formele afspraken ten aanzien van het gebruik van beeld- en ander materiaal. verklaarde dat de directie van het LUMC destijds toestemming heeft gegeven voor de inzet van professor Maat. Deze toestemming is overeengekomen met de toenmalige korpschef van het KLPD, M.A. Beuving. verklaarde dat het LTFO een overeenkomst heeft met het AMC, dat beschikbaar is voor onderzoek.

In tegenstelling tot en Maat blijken de odontologen wel een contract te hebben ondertekend waarin een geheimhouding is vastgelegd, dit zou twee jaar geleden zijn gebeurd. De getuige heeft geen kopie daarvan. Na ondertekening is het naar LTFO gegaan. heeft een keer navraag gedaan bij (backoffice) maar tot nu toe heeft hij het contract niet meer gezien.

Presentaties en bekendheid bij politie

Professor Maat verklaarde dat er op basis van de reeds langlopende werkrelatie bepaalde gewoontes en gebruiken waren ten aanzien van het gebruik van informatie ten behoeve van presentaties. Letterlijk stelde professor Maat hierover "*In het verleden ging het dus niet anders met presentaties. Vanuit de langlopende werkrelatie en het vertrouwen in mij kon ik presentaties en lezingen geven voor vakgenoten. Het was in het verleden ook bekend bij het RIT en LTFO dat ik deze gaf*".

verklaarde dat er altijd erg zorgvuldig gepresenteerd werd. In zijn algemeenheid, qua gewoonterecht want geschreven recht was er niet. Er waren wel mondelinge afspraken volgens

verklaarde: "in gewoonterecht het eigenlijk zo was dat a) eerbied voor de lichamen voorop staat en b) als je het doet dan pas je de presentatie aan het publiek."

Ten aanzien van de presentatie over het identificatieproces rondom de MH17 is uit gesprekken gebleken dat het besluit om de presentatie in Maastricht op 9 april 2015 inhoudelijk over het onderwerp MH17 te geven, een geheel eigen besluit van professor Maat was. Hierover was geen overleg met e/o . Professor Maat was hiertoe uitgenodigd door de carrière commissie van studievereniging MSV Santé. Hierbij dient te worden opgemerkt dat professor Maat al op 10 en 13 maart 2015 dezelfde presentatie heeft gegeven aan andere studenten.

Professor Maat was in de veronderstelling dat het naar buiten toe treden met de informatie richting vakgenoten akkoord was omdat hij had gehoord dat er reeds twee LTFO presentaties in omloop waren,die gebruikt konden worden door een ieder die werkzaam was binnen het MH17 onderzoek. Het feit dat , als operationeel hoofd van het LTFO, zelf ook presentaties heeft gegeven, sterkte professor Maat in die veronderstelling. Daarnaast verklaarde Professor Maat dat het identificatieproces in de afrondende fase zat.

heeft overleg gehad met , operationeel hoofd LTFO, over een presentatie die wilde verzorgen voor vakgenoten van de Nederlandse Vereniging van Fysische Antropologie. Hierbij heeft toelichting gegeven over de setting, doelgroep en inhoud van de presentatie. Gedurende dit gesprek heeft toestemming gegeven om deze presentatie te geven.

Professor Maat verklaarde dat hij geen toestemming heeft gevraagd aan voor het houden van presentaties, omdat al toestemming had gekregen.

Maat verklaarde letterlijk over deze toestemming: "*...ik ben daarna niet nog een keer gaan vragen naar hetzelfde. Dat is wat overdreven. Zo ging het ook niet bij andere praatjes. Na verloop van 15 jaar heb ik al honderden praatjes gegeven en weet ik gewoon dat het oké vindt. En deze keer was het dus extra oké omdat er ook echt weer naar gekeken is.*"

De presentatie van Maat in Maastricht bij de studentenvereniging MSV Santé
Op de datum van sluiting van deze rapportage is uit de verklaringen van de getuigen en andere informatie niet gebleken dat er derden bij de presentatie in Maastricht uitgenodigd waren.
Wel is uit de verklaring van het bestuur van de studentenvereniging naar voren gekomen dat de studenten van gezondheidswetenschappen ook studenten van andere studies konden uitnodigen.
De wijze van inschrijving kon via de balie via een inschrijfformulier en via e-mail.

De controle op de dag van de presentatie vond plaats door middel van het afvinken van de namen op de aanmeldingslijst. Op een gegeven moment was het te druk om nog alle namen af te vinken. Na het incident met de journalisten is de controle veranderd. Nu worden studentenpassen gecontroleerd voorafgaand aan een lezing.

Na de lezing van Maat heeft het bestuur van de studentenvereniging de aanmeldingslijst gecheckt (zoals eerder beschreven in deze rapportage) en bleek een mail afkomstig te zijn van een gmail account in tegenstelling tot de studentenaccount van de anderen.

Professor Maat is er vanuit gegaan dat er alleen studenten aanwezig waren tijdens zijn lezing.
Achteraf heeft hij pas gehoord dat de uitnodiging "breder" voor andere studenten was.

Professor Maat heeft zijn bevindingen tijdens de presentaties gebaseerd op de persoonlijke logica die voortkwam uit zijn medisch onderzoek en medische bevindingen.. Professor Maat verklaarde dat dit geen kennis betrof vanuit het strafrechtelijk onderzoek. "Dit proces is fysiek gescheiden van het identificatie onderzoek en werd uitgevoerd door andere mensen"

Maat heeft in zijn presentaties bijvoorbeeld gesproken over de wijze waarop het vliegtuig zou zijn neergeschoten met een raket om aan te geven dat er een verschil is tussen een werking van buitenaf of van binnenaf in relatie tot het aantreffen van de slachtoffers,
Hij verklaarde over de raket te hebben gesproken in verband met zijn medische en identificatie verhaal en niet in verband met het strafrechtelijke onderzoek. Hij kende de inhoud van het strafrechtelijke onderzoek niet.
Daarnaast heeft professor Maat het ook over mondkapjes gehad. Professor Maat verklaarde dat hij dit vanuit medische zin heeft besproken.

Professor Maat verklaarde over de PM-nummers het volgende: "De PM-nummers zover deze wel zichtbaar waren, zijn zogenaamde 'samplenummers'. Mijn voornaamste doelstelling met de lezing was het inzichtelijk maken van het identificatieproces vanuit medisch standpunt. Alle gebruikte afbeeldingen dienen dan ook dit doel."

Foto's gebruikt voor de presentaties
Professor Maat verklaarde dat er op zijn verzoek foto's zijn gemaakt tijdens het identificatieproces. De foto's zijn naderhand op een SD kaart ter beschikking gesteld aan professor Maat. Professor Maat verklaarde dat het voor iedereen duidelijk was dat er foto's genomen werden voor educatieve doeleinden.
verklaarde dat er ten tijde van het onderzoek, op verzoek van professor Maat en detailfoto's gemaakt zijn over het proces van DNA afname. Na de opname zijn deze foto's centraal geborgen op een server in een afzonderlijke map. heeft vervolgens deze foto's op een memorycard verstrekt gekregen.
verklaarde dat er beslist is dat er foto's gemaakt zouden worden die voor educatieve doeleinden gebruikt kunnen worden. verklaarde dat hij niet weet hoe professor Maat aan de SD kaarten is gekomen. Hij verklaarde hierover: "Ik vind het niet uitzonderlijk dat het is gebeurd. Als professor Maat bij mij was gekomen met de vraag of hij deze foto's mocht hebben dan zou ik zeggen "ja prima". "

Uit onderzoek is gebleken dat in de presentatie van professor Maat, en de presentatie die door aan de onderzoekers is gegeven en volgens hem op intranet zou staan, foto's gebruikt zijn die herleidbaar zijn naar slachtoffers. De herleidbaarheid komt voort uit persoonlijke goederen en PM nummers.

Uit onderzoek is mij, rapporteur, gebleken dat er op intranet een "presentatie MH17 voor alle collega's" staat. In deze presentatie staan geen foto's die herleidbaar zijn naar slachtoffers. Op intranet is te zien dat het bericht op 9 april 2015 is gewijzigd.

Verzoek beëindigen onderzoek
Op maandag 1 juni 2015, heeft , diensthoofd bij de landelijke eenheid en vervanger van de opdrachtgever aan de coördinator , meegedeeld dat het oriënterende onderzoek afgesloten moest worden.
De afspraak werd gemaakt dat het dossier op vrijdag 5 juni 2015 zou worden ingeleverd.

Naar mening van de onderzoekers staan de volgende twee onderzoeksvragen nog open:

Het fotograferen tijdens het identificatieproces
- wie geeft opdracht tot het fotograferen van (detailopnamen in) het identificatieproces (werkproces vs educatie)?
- op welke wijze worden de gemaakte foto's opgeslagen?
- wie heeft toegang tot de opgeslagen foto's?
- wie geeft opdracht tot het verstrekken van foto's?
- op welke wijze worden de foto's verstrekt?
- vindt er registratie plaats van de verstrekking van de foto's?

Het geven van presentaties
- hoeveel presentaties zijn er in omloop / zijn er gehouden?
- voor wie zijn deze presentaties gehouden?
- wanneer zijn deze presentaties gehouden?
- hoe was de opzet / inhoud van deze presentaties?
- is er toestemming gevraagd en door wie is er toestemming verleend?

Naast vorenstaande onderzoekvragen bestaat er de mogelijkheid dat het voorleggen van de gespreksverslagen aan de getuigen, feiten en/of omstandigheden opleveren die evenzeer nader onderzoek vergen.

De gespreksverslagen zijn op donderdag 4 juni 2015 aan de getuigen verzonden met het verzoek hiervan kennis te nemen, bij volharden deze te ondertekenen en retour te zenden. In het thans voorliggende dossier is geen enkel document van een handtekening voorzien. De getekende exemplaren zullen nadien worden gevoegd. Aan de opdrachtgever zal opnieuw een afschrift van het dossier worden verstrekt.

Naar waarheid opgemaakt te Pijnacker en ondertekend op donderdag 04 juni 2015.

De rapporteur,